

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s)*, Magnusson i Grebbestad (s), fru Anér (fp), herr Larsson i Borrby (c)*, fru Lindberg (s), herrar Krönmark (m), Takman (vpk)*, fru Olsson i Helsingborg (c), fru Theorin (s) och herr Strömberg (fp)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Särskilt yttrande

av fru Anér (fp) som anför:

»De farhågor som framhävs i motionen 1972:1680 torde kunna hävas, om det betonas att bekämpningen i huvudsak riktas mot nya, i landet inkomna växtskadegörare — så som också står i propositionens ingress. Med ny växtskadegörare bör i sammanhanget även förstås, utom sådana som introducerats från utlandet, nya mutanter, raser eller biotyper av redan etablerade växtskadegörare.

Med kemiska bekämpningsåtgärder har man aldrig kunnat utrota en redan etablerad växtskadegörare, endast tillfälligt hålla dess population nere på en sådan nivå att något större ekonomiskt avbräck inte uppstår. Endast med biologiska metoder kan ett nytt balanstillstånd skapas, där skadegörarens naturliga fiender håller dess population så låg att de ekonomiska följderna blir negligerbara. Om lagen förstås i ovan antydda mening, avses den endast att användas i sådana fall där den ekologiska balansen saknas eller där biologiska bekämpningsmetoder, exempelvis i form av resistenta arter, icke står till buds. I denna situation löper den biologiskt arbetande jordbrukaren samma fara som den konventionelle jordbrukaren och bör därför åläggas samma bekämpningsföreskrifter som de övriga.»

Nr 42

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motion om höjning av äldre regleringsavgifter enligt vattenlagen.

Motionen

I motionen 1972:1266 av herr Larsson i Umeå m. fl. (fp) har hemställts 1. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär utredning om utfärdande av sådana bestämmelser att utdömda regleringsavgifter återfår sitt ursprungliga värde, 2. att regleringsavgifterna för framtiden blir indexreglerade och därigenom värdesäkras.

Utskottet

I 4 kap. 14 och 15 §§ vattenlagen ges bestämmelser om regleringsavgift i samband med större vattenregleringar för kraftändamål. Avgiftsmedlen används för att kompensera skador som inte ersätts i vattenmålet och för att tillgodose allmänna ändamål i den bygd som berörs av företaget. Regleringsavgift betalas av ägare till strömfall för vars räkning vattenreglering sker, om den uttagbara vattenkraften i strömfallet ökar med i medeltal 500 turbinhästkrafter. Även annan strömfallsägare kan i vissa fall på ansökan av kammarkollegiet åläggas att betala regleringsavgift.

För varje avgiftsgrundande turbinhästkraft bestäms avgiften av vattendomstolen till ett belopp mellan 3 och 8 kr. Om särskilda skäl föranleder till det, får avgiften bestämmas till lägre belopp än 3 kr., dock minst 50 öre för varje turbinhästkraft. De nuvarande avgiftslatituderna fastställdes år 1959 (prop. 1959: 31, 3LU 1959: 5, rskr 1959: 124). Vattendomstolens avgörande gäller i tioårsperioder.

I motionen 1972:1266 anförts att de belopp som utdömts enligt nyssnämnda bestämmelser i vattenlagen i många fall starkt minskat i värde på grund av penningvärdets fall. Motionärerna hemställer att regleringsavgifter som utdöms enligt 4 kap. 14 § vattenlagen indexregleras. Vidare bör enligt motionen utredas på vilket sätt redan utdömda regleringsavgifter skall återfå sitt ursprungliga värde. Förslagen motiveras med att ifrågavarande avgifter utgör ersättning för uppkomna skador och med att, eftersom skadan blir bestående för all framtid, ersättningen bör värdesäkras.

Den i motionen upptagna frågan har varit föremål för prövning av vattenlagsutredningen. Nämnda utredning har i ett den 27 januari 1972 dagtecknat delbetänkande Revision av vattenlagen Del 2 (SOU 1972: 14) behandlat det system av ersättningar och avgifter som utgår enligt vattenlagen. Utredningen har därvid bl. a. föreslagit att vid den omprövning av avgiftsfrågan som kan ske vart tionde år hänsyn får tas till förändringar i penningvärdet. Betänkandet remissbehandlas f. n.

I avvaktan på den fortsatta prövningen av vattenlagsutredningens förslag bör motionen inte föranleda någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer alltså

att riksdagen lämnar motionen 1972: 1266 utan åtgärd.

Stockholm den 17 maj 1972

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Mossberger (s), Persson i Skänninge (s), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s)*, Magnusson i Grebbestad (s), fru Anér (fp), herr Larsson i Borrby (c)*, fru Lindberg (s), herrar Krönmark (m), Takman (vpk)*, Johansson i Holmgården (c)*, fru Theorin (s) och herr Strömberg (fp)*.

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Nr 43

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motioner angående användningen av djur för vetenskapliga experiment, m. m.

Motionerna

Till jordbruksutskottet har hänvisats följande av utskottet till behandling i ett sammanhang upptagna motioner

dels motionen 1972:40 av herr Henmark m. fl. (fp, s, c, m) vari hemställt att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t anhålla 1. att förslag framläggs till sådan ändring av BrottB 16:13 att orsakande av djurplågeri bestraffas oavsett uppsåt och att begreppet "otillbörligen" klarlägges, 2. att utredning verkställes och förslag framlägges beträffande vetenskapliga experiment med försöksdjur med beaktande av i motionen framförda synpunkter, 3. att bestämmelser om kontroll av lagarnas efterlevnad skärpes, 4. att förslag om tillsättande av en djurens ombudsman eller motsvarande förelägges riksdagen,

dels motionen 1972:44 av herr Sjöholm (fp) vari hemställt att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t begära förslag till inrättandet av en djurens ombudsman,

dels motionen 1972:91 av herr Levin (fp) vari föreslagits att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av sista stycket i 9 § av 1944 års kungörelse (med vissa bestämmelser om användning av djur för vetenskapligt ändamål m. m.) att ifrågasvarande journaler månatligen skall tillställas hälsovårdsnämnden,

dels motionen 1972:92 av herr Levin (fp) vari föreslagits att riksdagen beslutar att hos Kungl. Maj:t hemställa om en sådan ändring av 10 § i 1944 års kungörelse (med vissa bestämmelser om användning av djur för vetenskapligt ändamål m. m.) att fängelsestraff kan ådömas den som bryter mot bestämmelserna i 3 §,

dels motionen 1972:364 av fru Anér (fp) och herr Möller i Göteborg (fp) vari föreslagits att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställer att en skyndsamt utredning verkställs rörande kostnaderna m. m. för tillskapandet av en cellbank för forskningsändamål samt möjligheterna att genom användning av en sådan cellbank minska behovet av försök med levande djur,

dels motionen 1972:748 av herrar Werner i Malmö (m) och Komstedt (m) vari hemställt att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om förslag till lag för skydd av djur som saluförs i zoologiska affärer,